

Inhoud

De vrouwen van Marius	9
Truefoodman slaat toe	14
Voor de douche staat een kwartier	17
Bleekers zomer	21
Het huis	97
Donkere dagen	111
Cos malu	123
De plankenvloer	142
De juiste zijde	151
De eerste man	156
Zand	176
Laatste wens	193
<i>Verantwoording</i>	213

De vrouwen van Marius

Iets met tomaten en uien zat ie te eten. Hij vond het lekker, hij hield van uien, jammer alleen dat ie het zich niet kon permitteren vanwege kantoor. Dorie had ie verboden ooit iets met uien klaar te maken. Behalve op zaterdag, maar de kans dat dat gebeurde was erg klein omdat zaterdag de ‘makkelijke’ dag was, twee broodmaaltijden dus. Maar Dorie... och... die kon nou al drie jaar eten wat ze wou en ze deed het toch niet, dat wist ie zeker. Ze zat veel te vast aan haar gewoontes. Na rooie kool was er yoghurt, na spinazie beschuitpap en na de zaterdagse broodmaaltijd zette ze de fruitschaal op tafel.

Hij kauwde op een stuk vlees waar een peesje doorheen liep en keek naar Tonia. Ze schepte, haar pinken wuift en los van het couvert, wat sla op haar bord, zette het couvert geluidloos terug en prikte aan haar vork een slablaadje dat netjes in haar mond verdween zonder ook maar even een slipje ervan buiten haar lippen te laten hangen. Tonia at zo beschaafd, ze kauwde voorzichtig, zat rechtop, haar handen op tafel, haar ogen op het bord gericht alsof ze in de Bijbel las. Nee, tegen Tonia durfde Marius niets over uien te zeggen.

Hij had nog slechts het zeentje in zijn mond dat hem plaagde door tussen zijn tanden vast te zitten. Hij wreef en duwde er met zijn tong langs. ‘Er zit een peesje in,’ zei hij

verontschuldiging toen hij een nagel tussen zijn tanden probeerde te krijgen.

‘Niets gemerkt,’ zei Tonia en bette haar mond met een servet.

Het ding sleepte nu los door zijn mond. Eruit halen en laten zien dat het waar is? dacht hij voor hij het doorslikte. ‘Het was heerlijk,’ zei hij.

‘Appel, peer of sinaasappel?’ vroeg Tonia.

Een peer droop zo, een sinaasappel was moeilijk te pellen en had meestal pitten die je uit moest spuwen. ‘Een appeltje maar,’ zei hij.

‘Een echte granny,’ zei ze. ‘Eén vijftig ’n pond maar ze zijn zo heerlijk sappig.’

Dorie zou de appel geschild hebben, maar Tonia legde hem voor zijn bord. ‘De schil is hard,’ zei ze.

Hij hield de appel in zijn ene enorme hand en schildde met de andere door middel van een piepklein fruitmesje, zo hopeeloos in die grote hand dat het hem slechts lukte er plakjes af te halen. ‘Hij smaakte z’n geld waard,’ zei hij toen hij het klokhuis op het hoopje schilwerk legde.

Tonia kuchte om het gerommel in haar darmen te camoufleren. ‘Moet je nog weg?’ vroeg ze.

Hij knikte.

‘AFC?’

‘Ja AFC.’

‘Bah,’ zei ze en zette de schalen in elkaar. Gemeen, dacht Marius. Oók een tut. Van tut naar tut, was ie daarvoor weggegaan? Hij trok het servet van zijn dijen, rolde het strak op en schoof het in een zilveren ring.

In de clubtent werd gekaart. Midden op tafel stond een bus waarin de dubbeltjes en kwartjes verdwenen voor de paaspot,

die de uiteindelijke winnaar toe zou komen in de vorm van een gevild konijn. Marius keek ongeïnteresseerd naar de kaarten die op tafel werden gelegd, gesmeten, vaak met een klap toe, en dronk zijn pils langzaam, omdat zijn broek strak zat door zijn nog volle maag.

‘Ha die Marie,’ zei lange Hans, linksbuiten in het tweede, en legde een arm om Marius’ schouders. ‘Wanneer komt die vrouw van je eens mee?’

‘Tonia?’ Verbaasd keek hij de linksbuiten aan. ‘Die houdt niet van voetballen.’

Lange Hans lachte en spreidde zijn armen. ‘Zie jij hier iemand voetballen?’ Marius lachte dapper mee en wist niet anders te zeggen dan: ‘Ach... vrouwen...’

Maar het antwoord beviel de lange. ‘Eén pot nat,’ zei hij en vertelde over zijn verloofde en Marius keek of hij luisterde en dacht aan het Wassenaarse viaduct. Daar stonden er altijd wel een paar die de moeite van een zondagmiddag waard waren als ie zogenaamd was gaan kijken naar het voetballen. ‘Je stinkt naar ’n ander,’ huilde Dorie ’s avonds, als het kind in bed lag. ‘Was die straatmeid eraf.’ ‘Moet ik soms gaan?’ vroeg hij haar dan, maar ze zei nooit ja of nee. ‘Want dan ga ik naar Frankrijk.’ Als ie dat zei, hield ze haar mond, anders zou hij weer vertellen over het vreemdelingenlegioen, waar hij door Marokkanen gestookte alcohol dronk die bij het minste vonkje in brand vloog, dorpen plunderde, vrouwen verkrachtte. Tientallen, nee honderden: ‘Ik had zelfs de tijd niet hun gezichten te zien.’

‘Wou je nog een pilsje?’ vroeg Hans. Marius keek naar zijn lege glas en duwde een duim achter de band van zijn broek.

‘Als ik goed blijf trainen, denk je dat ik het volgende seizoen dan in het eerste kom?’ vroeg de lange en boog zich voorover om dichterbij het gezicht van Marius te komen.

‘Goed je best doen, hè,’ zei Marius, die wist dat de linksbuiten in zijn huidige vorm zou degraderen. Hij tilde zijn lege glas op en glimlachte naar de lange. ‘Neem er een van mij,’ zei hij.

De straat stond vol auto’s, achterbuurten stonden altijd vol auto’s van minstens vijf jaar oud. Er brandde licht. Dorie liet altijd de gordijnen open. ‘Ik heb niets te verbergen,’ zei ze. Hij besloot niet vlakbij het huis te gaan staan, want als de burens hem zagen, zouden ze Dorie vertellen dat ie in een slee reed. Kon dat zomaar? Moest ie geen alimentatie betalen? Dorie zou het niet leuk vinden. ‘Dat opschepperige gedoe,’ zou ze zeggen. ‘Die man houdt niet van mij, niet van dat nieuwe wijf van ’m, van niemand, die man houdt alleen van zichzelf.’

Hij parkeerde de auto twee straten verder en liep zo dicht mogelijk langs de huizen tot de hem twee bekende ramen, die hij vanuit het portiek aan de overkant gadesloeg.

Hij had gelijk gehad, er was niets veranderd. Zelfs naast de tv en boven het theemeubel brandden dezelfde lampjes. Aan een ervan hing nog steeds een klein pluchen hondje. Hij keek tegen Dories hoofd, dat boven de rood met grijze stoel, haar stoel, uitstak. Op de bank zat Liedeke, zijn dochter. Toen hij opzij schoof om haar wat beter te bekijken, stond ze op en ging de kamer uit.

Op de tv was een revue, een show die paste bij de doffe geluiden die achter hem in het portiek klonken.

Liedeke kwam de kamer in met een borstel in haar hand. Hij keek naar haar en voelde zich duizelig worden, stak de straat over, keek hoe ze van opzij het haar van haar moeder borstelde en liep terug naar de auto met benen die op matrassen leken te lopen.

Oud word ik, oud, dacht ie. Een ingedutte zak met twintig pakken, tachtig dassen en een lege pop. Hij spuwde tussen zijn voeten en lachte. Idioot dat ie was, Liedeke had borsten gekregen en hij had er pijn om.

Tonia lag in bed, onder haar hoofd een handdoek. Op haar gezicht lag een masker van witte pap. Alleen haar ogen, neusgaten en lippen waren onbedekt.

‘Je ziet bleek,’ zei ze toonloos om het masker in vorm te houden.

Marius ging op bed zitten. ‘Jij ook,’ zei hij.

‘Nou ja,’ zei ze.

Hij trok zijn overhemd uit, ging staan en kleepte zich verder uit, wetend dat ze naar hem keek. ‘Ik zie er nog prima uit,’ zei hij en bolde zijn borst door diep adem te halen.

‘Mmm,’ antwoordde ze bevestigend.

Hij kroop in bed. ‘Je pyjama,’ zei ze.

In de Sahara had ie naakt geslapen. Hij keek naar haar profiel. Onder die troep lag ze oud te worden.

‘Moet nog in bad,’ zei ze berispelend.

Marius schoot, betrapt, overeind, kneepte zijn ogen samen en zei: ‘Weet je, ik ben in het vreemdelingenlegioen geweest.’

De pudding op haar kin trilde bij de poging niet te lachen. ‘Bent gek,’ zei ze.

Hij sprong uit bed, draaide zich razendsnel om, een hand bij zijn heup, de andere vooruit. ‘Zo deden we dat,’ zei hij terwijl hij achteruitliep. De voorste hand liet het denkbeeldige geweer even los en draaide het licht uit. Tonia slaakte boosaardige geluiden, vloekte, schreeuwde: ‘Aan... aan...’ en Marius glimlachte, spreidde zijn benen en imiteerde, ongevoelig voor haar aanzwellende gejammer, een machinegeweer dat ie op haar leegschoot.

Truefoodman slaat toe

Herman leek een gelukkig mens. Hoe ongelukkiger hij zich voelde, hoe vrolijker hij zich voordeed. Gesteund door deze gave, reisde hij rond met babyvoedsel: glazen potjes bonen met appelmoes, andijvie met aardappelen, pakken papklaar zonder koken. In een James Bond-koffertje vervoerde hij de administratie, foldertjes en spaarkaarten. Op iedere spaarkaart zaten twee gratis aanmoedigende zegeltjes. *U hoeft er nog slechts achtendertig te sparen!* stond erboven gedrukt. De bonus bestond uit een paplepel of -bord met konijntje ingegraveerd.

'Mmm... Truefood' stond er op de auto geschilderd, naast het hoofd van een baby met klassieke krul en twee tanden. Vreselijk vond hij dat. Kinderen in de straat riepen 'mmm' als ze hem zagen. Op familiefeestjes werd er vaak 'mmm' gezegd bij een taartje of glaasje. Soms zei Herman zelf 'mmm' om de kamer aan het lachen te krijgen en de overige 'mmms' tot een slechte imitatie te maken.

EDAM 12 KM stond er op de wegwijzer. Herman begon te fluiten, want hij kreeg last van krampen in zijn buik. Hoe dichterbij zijn doel naderde, hoe erger het werd en hoe hij ook floot, zong, probeerde te persen, geen gasje wou hem verlaten.

Het liefst was ie stil blijven staan met twee vuisten in zijn buik gedrukt, maar kwiek, nonchalant zwaaiend met het

koffertje in de ene hand en een monsterpakket in de andere, wandelde hij de nietsvermoedende kruidenier tegemoet.

‘Goedemiddag,’ onderbrak hij de kruidenier, die met pakken koffie een toren stond te bouwen.

‘En, meneer?’ vroeg de kruidenier en bouwde verder, na een blik op Hermans bagage geslagen te hebben.

‘Hier is de Truefoodman,’ zei Herman. ‘Vandaag hebt u een goede dag, want de Truefoodman brengt u het beste...’

‘Het beste,’ zei de kruidenier, ‘dat zeggen ze allemaal.’

‘Natuurlijk,’ gaf Herman toe, ‘maar wat ik u breng, sterker, wat ik u geef, want u mag het allemaal gratis proberen, is het beste. De naam zegt het al: Truefood, de enige en ware voeding voor het kind.’

‘Nou, als het gratis is,’ zei de kruidenier.

Dat zeggen ze allemaal, dacht Herman. ‘Uiteraard,’ zei hij. ‘Onze zaak is een bonafide zaak. Dit pakket is voor u. Bekijkt u het eens rustig.’ Hij zette de doos op de toonbank, haalde folders en spaarkaarten uit het koffertje en keek de kruidenier diep en ernstig in de ogen.

‘Mijn eigen kind vindt het heerlijk.’

‘Nou, ik zal het eens bekijken,’ zei de kruidenier.

‘Uitstekend,’ zei Herman en tikte met een goedverzorgde vinger op de doos. ‘Een brief met ons adres is ingesloten.’

Hij gaf de kruidenier een hand en wenste hem een hartelijk ‘tot ziens’.

In de auto liet Herman opgelucht een lange wind. Nog een bestelling van tweehonderd potjes afleveren in Purmerend en de dag zat er weer op. Als ie flink doorreed, zou hij om halfvijf thuis zijn. Na deze constatering sloeg Herman rechtsaf, draaide de raampjes open en reed even later met de snelheid van een autopod over de dijk.

De wind waaide zachtjes door zijn haar, het rook oprecht en Herman voelde zich tevreden. De gekortwiekte wilgen leken hem prehistorische knotsen. Hij passeerde melkbus- sen en schapen met dolle, vier poten in de lucht springende lammetjes. Wat zijn er al veel lammetjes, dacht Herman.

Pap, dacht Herman.

Honderden lammetjespap-roeren-klaar in de wei. Somber keek hij voor zich uit. Altijd was er iets wat hem weer de True- foodman maakte. Hij draaide de raampjes dicht en reed snel en droevig de dijk af.

Boven stond Gerda niet als een hond met gespitste oortjes op hem te wachten, ze was dus niet thuis.

Languit ging ie op de bank in de kamer liggen. Naast hem lag een roze breiwerkje. Herman kneep erin en legde het op zijn buik.

M'n eigen kind vindt het heerlijk, dacht ie en trok een scheve mond. Toen hij nog maar een paar dagen voor True- food werkte, vond Gerda dat ze nu maar een kindje moesten nemen omdat het dan gratis kon eten.

'Over een paar jaar is het te laat,' vond ze, 'want misschien werk je dan ergens anders.'

Hij hoorde haar de trap op lopen, een moloch op zwanger- schapsschoenen. Met een trillende vinger schoof hij een steek van de naald, die met een beetje trekken snel verder zakte. Hierna legde hij het breisel naast zich en stond op. Gerda was thuis, Gerdaatje moest omhelsd worden.

Voor de douche staat een kwartier

Het paste allemaal in de droom, de geluiden van auto's, de kikkers in de sloot, het tikken tegen de ruit. Bij het aanraken van zijn schouder werd hij pas wakker en keek in het licht van een zaklantaarn, waarboven hij vaag een uniformpet kon onderscheiden.

Nee, er was niets mis. Of ie in staat was verder te rijden? Jazeker. Hij had echt niet gedronken en hij was al bijna thuis. Hij bood de wegwacht een sigaret aan en toen deze die beleefd en gretig aannam, gaf hij hem het hele pakje.

Hij startte luidruchtig, zette zijn lichten en clignoteur aan, trok op en reed de weg af. Het was al laat. Miep liep vast te vloeken omdat ie nooit op tijd was, en op het oliestel in de keuken stond zijn eten warm te blijven. Overwerk, zou hij maar weer zeggen. Dat kon ze toch niet achterhalen. Bovendien kon ie dan na het eten zonder al te veel commentaar onderuitzakken. Het weekend begon weer, voor hem twee dagen van kwelling, hij zat liever veilig op kantoor. Bij het binnenrijden van de woonwijk, die nog volop in aanbouw was, voelde hij het om zijn maag slap worden. En weer parkeerde hij scheef in.

Ze zaten om de tv, Miep en haar kinderen. De jongen keek naar buiten, zag hem, maar draaide zijn hoofd weer naar de tv.

Langzaam liep hij het paadje op naar de deur. Ze wisten